KONU KÜRESEL TİCARET

A) Dünya Ticareti ve Ticaret Bölgeleri

Geçmişten günümüze ticaret; insanların ekonomik, kültürel, sosyal ve siyasi etkileşimlerine katkıda bulunan önemli bir olgudur. Ticaret kişi ya da toplumların kazanç sağlamak amacıyla bir yerden bir yere taşıdıkları her türlü ham ya da işlenmiş mal, hizmet, yiyecek içecek gibi şeylerin alım satımını ve değiş tokuşunu kapsayan ekonomik bir etkinliktir.

Ticaretin Gelişimi

Eski çağlarda insanlar, üretim faaliyetlerine başladıklarında ellerindeki ihtiyaç fazlası ürünleri gereksinim duydukları başka ürünlerle değiş tokuş ederek ticaretin başlaması paranın icadıyla bambaşka bir boyut kazanmıştır.

Ticaretteki en büyük değişim, Batı Avrupa'da Sanayi Devrimi'nden sonra gerçekleşmiştir. Buhar gücüyle çalışan makinelerin icadıyla seri üretime geçilmiştir.

Üretimdeki artışın bir sonucu olarak ulaşım da gelişmiştir. Üretilen her türlü ürünün tüketiciyle buluşması; kara, hava, demir ve deniz yollarındaki hızlı ve güvenli taşımacılıkla sağlanmıştır.

Ticari faaliyetlerde arz (üreticinin piyasaya sürdüğü ürün miktarı) ve talep (istem) son derece önemlidir. Arz ve talebin çokluğu ürün miktarını ve çeşitliliğini önemli ölçüde etkiler.

B) Dünya Ticaret Merkezleri ve Ağlarının Küresel Ekonomideki Yeri

Küreselleşme; mal ve hizmetlerin, paranın, teknolojinin, kültürlerin ülke sınırları düşünülmeksizin akışı ve aktarımı olarak tanımlanabilir. NASA'nın uzay araştırmalarıyla ilgili yaptığı herhangi bir açıklamanın Azerbaycan'ın bir kasabasından dünya ile aynı anda öğrenilebilmesi veya pek çok dile çevrilmiş bir kitabın dünyanın çeşitli ülkelerindeki insanlar tarafından okunması küreselleşmenin bir sonucudur.

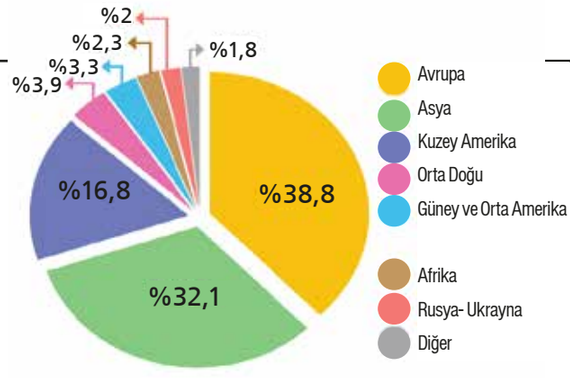
Ekonomik anlamıyla küreselleşme; ülkeler arasındaki gümrük uygulamaları ve kotalar gibi kısıtlayıcı unsurların ortadan kaldırılarak paranın ve her türlü ürünün uluslararasında dolaşımıdır. Küreselleşme sonucu üretim, sadece iç pazara değil dünya pazarlarına yönelik yapılır. Küreselleşme ile ürün çeşitliliği artar ve rekabet sonucu kaliteli üretim gerçekleşir. Zamanında teslim ve satış sonrası destek gibi uygulamalar ile müşteri memnuniyeti üst düzeye taşınmaya çalışılır. Bu durum ticaretin küresel ölçekte gelişimine katkı sağlar.

C) Dünya Ticaretine Yön Veren Uluslararası Bölgeler ve Kuruluşlar

Dünyada ticaretin ve sanayinin en yoğun olduğu beş önemli bölge vardır.

Ticaret bölgeleri, dünyadaki ekonomik gücü elinde bulunduran ülkelerden oluşur. Dünya ticaretinin % 87,7'si Avrupa, Asya ve Kuzey Amerika ülkeleri tarafından gerçekleştirilir . Dünya ticaretinde söz sahibi bu merkezler; gıda, enerji, tarım, otomobil, maden ürünleri ve hizmet gibi sektörlerin imal ettiği her türlü ürünü küresel pazarda en hızlı ve güvenli şekilde tüketiciyle buluşturma hususunda en üst seviyededir.

Grafik: Bölgelerin dünya ticaretindeki payları 2018, DTÖ

Uzak Doğu Ticaret Bölgesi

Günümüzde ekonomik faaliyetlerdeki en hızlı yükseliş başta Japonya olmak üzere Doğu Asya ülkelerindedir. Japonya dışında "Asya Kaplanları" olarak bilinen Tayvan, Singapur, Hong Kong ve Güney Kore Doğu Asya ticaretindeki hızlı yükselişe ciddi bir ivme kazandırmıştır.

Günümüzde üretim denince akla ilk gelen ülke olan Çin, ekonomi politikasındaki reformla dışa açılmış ve son kırk yılda ciddi bir büyüme katetmiştir

Avrupa Birliği (AB)

28 üye ülkeden oluşan AB, dünya nüfusunun yaklaşık %7'sini temsil etmesine rağmen dünyanın en büyük siyasi ve ekonomik örgütlenmesidir. AB, enerji ve ham madde, yatırım malları, kimyasal ürünler ve tarım ürünleri gibi pek çok ürün ithal ederek dünyadaki diğer ihracatçılar için ekonomik girdi sağlamaktadır.

Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi (NAFTA)

NAFTA'nın amaçlarından biri Kuzey Amerika Kıtası'nda ekonomik ve toplumsal istikrarın sağlanmasıdır. Yürürlüğe girdikten sonra Kuzey Amerika'nın ticaret hacmini %75 oranında artıran NAFTA, bölgede önemli bir pazar oluşturarak ticaret hacmini genişletmiştir.

Güney Ortak Pazarı (MERCOSUR)

Birliğe üye Güney Amerika ülkeleri arasında serbest ticaret dolaşımını ve gümrük birliğini içeren ticari bir ortaklıktır. Ekonomik hacmi ile AB ve NAFTA'dan sonraki en büyük ticari oluşum olan MERCOSUR, yalnız üye ülkelerle değil bölgesel ve küresel ticari bloklar ve diğer dünya ülkeleri ile de ekonomik iş birliği yapmaktadır.

SORULAR

SORU 1:

E-ticaret; elektronik ortamda bilgisayar, cep telefonu gibi mobil cihazların kullanımı yoluyla yapılan bir ticaret türüdür. Büyük firmalar, e-ticareti destekleyen yatırımlar yapmaktadır. Böylece her geçen gün sanal ortamda alışveriş yapan kişilerin sayısı artmaktadır.

Buna göre müşterilerin alışverişte e-ticareti tercih etmelerinin sebeplerı arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

A) Zamandan tasarruf sağlanması
B) Alınan ürünlerin garanti kapsamına girmemesi
C) İstenilen zaman ve mekanda alışveriş yapabilme kolaylığı
D) Bir ürünü diğer çeşitleriyle kıyas yapabilme imkânı
E) Satış sonrası müşteri desteği gibi hizmetlerin varlığı

Cevap: B

SORU 2:

Küresel ticarete bağlı olarak,

I. Siyasi sınırlar önemini yitirmiştir.
II. Farklı ülke ve bölgelere yatırımlar artmıştır.
III. Serbest ticaret bölgeleri önemini yitirmiştir.

Gibi durumlardan hangileri gerçekleşmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I. II. ve III

Cevap: C

SORU 3:

Aşağıda verilen bölgelerden hangisi nüfus yoğunluğuna bağlı pazar alanı olarak gelişme göstermiştir?

A) Kuzey Avrupa
B) Güney Avustralya
C) Kuzey Asya
D) Güney Doğu Asya
E) Kuzey Amerika

Cevap: D